

Trettondedagen

Joh. 8: 12.

Då talade Jesus åter till dem sägande; Jag är världens ljus; den som följer mig, han skall icke vandra i mörkret, utan han skall hava livets ljus.

Vi hava denna gång en mycket kort text på trettondedag jul, icke så utförlig och icke så lysande som den gamla, den historiska texten (Matt. 2:1–12), däri vi se, huru de vise männen från Österlandet, ledda av den underbara stjärnan, kommo såsom förstlingar av hednavärlden och uppsökte den nyfödde Judakonungen. Men i dess ställe hava vi i den text, som ligger framför oss, Kristi egna ord, och dessa uttryckande andemeningen, summan och huvudlärdomen av dagens gamla historiska text, nämligen den stora sanningen, att Kristus skulle vara icke blott judarnas, utan ock hedningarnas ljus, således hela världens, såsom Herren Gud redan genom Jesaja hade förutsagt med de tydliga orden: »Det är för ringa, att du skall vara min tjänare för att upprätta Jakobs stammar och omvända de överblivna av Israel; ty jag vill sätta dig till ett ljus för hedningar, att du skall vara min salighet intill jordens ände» (49:6). Så ock i kap. 60:1-3: »Stå upp, var ljus! ty ditt ljus kommer, och Herrens härlighet går upp över dig. Ty se, mörkret övertäcker jorden och töcken folken; men över dig uppgår Herren, och hans härlighet skall synas över dig. Och hedningar skola vandra i ditt ljus, och konungar i skenet, som uppgår över dig.»

Nu heter det från Kristi egen mun: »Jag är världens ljus; den som följer mig, han skall icke vandra i mörkret, utan han skall hava livets ljus.» Då Kristus säger: »Jag är världens ljus», uttrycker han därmed allra först, att hela världen var stadd i mörker, att på jorden finnes ingen människa, som utan Kristus, hans ord och Ande, kan äga livets ljus, ja, att alla människor inom alla folk och religioner äro i kolsvart mörker i den stora frågan om Gud och hans vilja angående vår frälsning; såsom ock var sagt hos profeten Jesaja med de orden: »Se, mörkret övertäcker jorden och töcken folken.»

Blott »den som följer mig», säger Herren, »han skall icke vandra i mörkret, utan han skall hava livets ljus»; »Jag är världens ljus». Han säger icke: Jag är ett av de stora ljusen i världen. Nej, uti det uttrycket: »Jag är världens ljus», ligger: Jag är det enda ljuset i världen. Hela världen är för övrigt i mörker; varom ock redan talades i kap. 1, då där sades om honom, Ordet, som var i begynnelsen hos Gud och var Gud: »Det var det sanna ljuset, vilket upplyser alla människor, då det kommer i världen», d. ä. alla människor i hela världen, som någonsin kommit till ljuset, hava funnit det endast uti och genom honom. Likasom alla trakter på jorden erhålla det naturliga ljuset från en och samma sol, så har det allt ifrån världens begynnelse blott funnits ett och samma sanna ljus i andliga ting, blott en och samma väg till frälsning, blott en och samma tro, som varit saliggörande.

Detta har varit den tron och den vägen genom Kristus. Men den vägen har aldrig någon människa själv kunnat uttänka. Det har varit endast Guds egen uppenbarelse om Kristus, som tänt det ljuset, den saliggörande tron, i något människohjärta. Därför, när Gud redan på syndafallets dag gav det första ordet om Kristus, om en kvinnas säd, som skulle förtrampa ormens huvud, blev detta genom Guds Ande för våra första föräldrar så förklarat, att man redan i deras hus finner spåren av den saliggörande tron, då det uttryckligt säges om Abel, Adams och Evas andre son, att han »genom tron frambar åt Gud behagliga offer» (Ebr. 11); vilket icke lyckades Kain, som saknade denna tro och därför även vart en fiende och brodermördare.

Sedan nämnas ock i samma bibelställe många av de första fäderna, Enok, Noa, Abraham, Isak och Jakob, att de alla genom tron uppå det givna löftet fingo vittnesbörd, »att de tacktes Gud och voro arvingar till den rättfärdighet, som är av tron». Uti denna tro var Abraham så utmärkt, att han även i nya testamentet framställs såsom en föresyn av tron (Rom. 4) och kallas alla trognas fader, därigenom att han mottog och under alla prövningar fasthöll löftet om den välsignade säden, i vilken alla släkter på jorden skulle varda välsignade. Samma frälsningsväg kände och följde även David, nämligen att vi varda rättfärdiga och saliga endast genom

en skänkt rättfärdighet, och att våra synder icke tillräknas oss utan förlåtas och överskylas, varför ock hans ord därom i Ps. 32 anföras i nya testamentet oss till lärdom. Korteligen, det är, såsom Petrus predikade i Korneli hus om Kristus: »Honom bära alla profeterna vittnesbörd, att var och en, som tror på honom, skall få syndernas förlåtelse genom hans namn» (Apg. 10: 43). Ty de tala alla om ett försoningsblod, om en skänkt rättfärdighet, om syndernas förlåtelse genom hans namn.

Hos Jesaja heter det: »Vi gingo alla vilse såsom får; var och en såg uppå sin väg, och Herren kastade allas våra synder uppå honom. Med sin kunskap skall min tjänare, den rättfärdige, rättfärdiggöra många; och han skall bära deras synder.» Hos Jeremias heter det: »Se, de dagar skola komma, då jag skall göra ett förbund med Israels hus och med Judas hus, ett nytt förbund, icke sådant som det förbundet var, som jag gjorde med deras fäder, ty jag vill förlåta deras missgärningar och icke mer komma ihåg deras synder.» Hos Hesekiel heter det: »Min tjänare David skall vara furste ibland dem; och jag skall upprätta ett fridsförbund åt dem.» Hos Daniel heter det: Sjuttio veckor äro bestämda för ditt folk... till dess överträdelsen varder förtagen och synden betäckt och skulden försonad och den eviga rättfärdigheten framhagd.»

Hos Sakarja heter det: »Se, jag skall sända min tjänare, Telnigen. Ty se, över den enda stenen vaka sju ögon. Se, jag skall inrista en inskrift däruppå, säger Herren Sebaot, och utplåna detta landets skuld på en enda dag.» Hos Mika heter det: »Han skall åter förbarma sig över oss, han skall trampa på våra missgärningar, och du skall kasta alla deras synder i havets djup.» Och åter hos Jesaja: »Han blev sargad för våra överträdelser och slagen för våra missgärningar; näpsten lades uppå honom, att vi skulle hava frid, och genom hans sår blevo vi helade.» Och åter hos Sakarja: »För ditt förbunds blods skull skall jag utsläppa dina fångar från brunnen, i vilken intet vatten är.» Och åter: »På den dagen skall en källa varda upplåten för Davids hus och Jerusalems inbyggare emot synd och orenhet.» Herren Gud vare tack och lov och pris!

Samma och enahanda frälsningsväg allenast genom Kristus läres ock i nya testamentet. Herren Kristus säger själv, att han, Människosonen, icke hade kommit för att låta tjäna sig, utan för att tjäna och giva sitt liv till lösen för många (Matt. 20: 28). Och åter, i den natt, då han vart förrådd, sade han vid den heliga nattvardens instiftande: »Detta är mitt blod, det nya förbundets, vilket varder utgjutet till syndernas förlåtelse» (26: 28). Och åter: »Jag är vägen och sanningen och livet; ingen kommer till Fadern utan genom mig» (Joh. 14: 6). Så säger ock Petrus: »I ingen annan är frälsningen, ty det är icke något annat namn under himmelen, bland människor givet, i vilket vi skola bliva frälsta» (Apg. 4:12). Och Paulus: »En annan grund kan ingen lägga, än den som är lagd, vilken är Jesus Kristus (1 Kor. 3:11). Och åter: »Men vi veta, att allt vad lagen säger, det talar han till dem, som hava lagen, på det att var mun må tillstoppas, och all världen varda brottslig för Gud, emedan intet kött skall av lagens gärningar varda rättfärdigat inför honom; ty genom lagen kommer syndens kännedom. Men nu har utan lag Guds rättfärdighet blivit uppenbarad, betygad av lagen och profeterna, nämligen Guds rättfärdighet genom tro på Jesus Kristus för alla och över alla, som tro. Ty det är ingen åtskillnad; ty alla hava syndat och äro utan berömmelse inför Gud och varda rättfärdigade utan förskyllan, av hans nåd, *genom återlösningen i Jesus Kristus*» (Rom. 3:19–24). »Vilken har blivit utgiven för *våra synders* skull och uppväckt för *vår rättfärdiggörelses* skull» (4: 25). »Såsom genom en överträdelse fördömd kom över alla människor, så har ock *genom en rättfärdighet* rättfärdiggörelse till liv kommit över alla människor. Ty såsom genom den ena människans olydnad de många hava blivit gjorda till syndare, så skola ock *genom den enes lydnad* de många göras rättfärdiga» (5:18, 19).

Och åter: »*En* har dött för *alla*, och därför hava *alla* dött. . . Ty den, som icke visste av synd, har han för oss gjort till synd, på det att vi skulle varda *Guds rättfärdighet i honom*» (2 Kor. 5:14, 21). Och åter: »I vilken vi hava återlösningen (genom hans blod), *syndernas förlåtelse*» (Kol. 1:14). Och åter: »Ty det har behagat Gud, att all fullhet skulle bo i honom, och att genom honom, sedan han *genom blodet på hans hors* stiftat frid, genom honom med sig försona allt, vare sig det som är på jorden, eller det som är i himmelen» (Kol. 1:19, 20). Korteligen, hela den saliga skaran i himmelen sjunger en och samma lovsång om Lammets, »som har blivit slaktat och köpt oss åt Gud med sitt blod»; alla kasta de sina kronor för Lammets fötter och säga därmed: Du är den, som förvärvat oss dessa, vår frälsning är ditt verk, du skall hava ära och lov och pris i evigheters evighet.

Alla dessa Skriftens vittnesbörd uttala ju alldeles tydligt en och samma mening, nämligen den, att vi skola frälsas blott av nåd genom återlösningen i Kristus Jesus; att såsom vi genom en människas olydnad blivit syndare, så skola vi ock allenast genom *Ens* lydnad varda rättfärdiga. Huru kommer det då till, att icke alla, som äga den heliga skrift, finna där en och samma frälsningsväg, utan att många ännu med Skriften för ögonen, vandra i mörkret och icke erhålla livets ljus, fastän de dock läsa så mycket i den heliga skrift, att de med rätta heta skriftlärdar?

Svar: Märken noga, huru Kristus talar i vår text. Han säger: »*Jag* är världens ljus; den *som följer mig*, han skall icke vandra i mörkret.» Han säger icke, att blott bibelns tydliga ord skola giva detta ljus, utan *jag, jag*, säger han, d.v.s. »den som har Sonen»; den som icke blott läser och hör och vet om honom, utan den som i levande tro omfattar Kristus och har sitt liv i Guds Son och därför även följer honom, den människan skall icke vandra i mörkret, utan skall hava livets ljus. Huru en rik och sann kunskap i Skriftens ord om Kristus icke är nog till liv och ljus, därpå hava vi i den gamla texten på denna dag ett lärorikt exempel.

Då Herodes i sin bestörtning däröver, att den utlovade Judakonungen nu vore född, frågade prästerna och de skriftlärdar, *varest* han skulle födas, visste de mycket riktigt att svara: »I Betlehem, i Judeen; ty så är skrivet genom profeten» (Mika 5: 2). Märk, de prästerna svarade icke så: Var lugn, o konung, vi tro icke på dessa gamla profetior. Nej, de trodde ju Skriften så, att de gävo ärligt svar på frågan, och de vise männen erhöilo en sann och god ledning; men samma präster *gingo icke själva ett enda steg för att söka sin konung*. Sådan är den döda tron, där man icke i anda och sanning omfattar Kristus; då får man med all sin kunskap vandra i mörkret och stanna i »mörkret utanför»; där skall »gråten och tandagnisslan vara» (Matt. 22:13).

Betrakta då något närmare textens ord. *Den som följer mig, han skall icke vandra i mörkret, utan han skall hava livets ljus*. Kristus säger icke: Den som läser och hör mitt ord, utan han säger: »Den som följer mig, han skall hava livets ljus.» *Den som följer mig*, vad vill nu det säga? Detta förutsätter allra först en ovillkorlig underkastelse för alla hans ord, att du tror och vill göra *allt* vad Kristus sagt; att du efter Kristi ord (Matt. 5:22) lika ovillkorligt tror, att när du blott förtörnas på en broder, du är för Gud dömd såsom en mördare, lika väl som hade du begått ett blodigt mord; att du tror, att du är dömd brottslig mot det sjätte budet, så att du bedrivit hor, när du blott sett på en kvinna till att begära henne (v. 28); att du icke blott tänker, utan ovillkorligt vill lyda, då Herren förbjuder all synd, genast rensar ut all surdeg ur hjärtat, genast övergiver allt vad vrede, avund eller hat kallas, och icke såsom skrymtama visar bort buden och säger: Vem kan göra allt? Utan att du i stället tror och vill göra allt vad Gud befallt, och då måste bekänna: Gud, misskunda dig över mig, syndare; jag är dömd till döden lika så säkert som de, vilka voro dömda för horsbrott, fastän jag varit ostrafflig i det yttre.

När du så ovillkorligt tror och lyder alla Kristi ord, då skall du icke vandra i fariséernas mörker, vilka till och med kunde tacka Gud, att de icke voro såsom andra människor, när de blott i utvärtes gärning avhöll sig ifrån synden; utan då skall du i hjärtats djup känna dig såsom en fördömd syndare, så att du dag och natt blott ropar efter Kristi frälsande nåd. Då skall du uti alla dina bättringsföretag, även om det endast gäller att rätteligen bedja eller ångra, beständigt komma på skam och bliva mer och mer förvissad om, att du är i dig själv med rätta dömd till döden, och bliva beständigt mer brottslig och förtappad med allt vad du gör till din frälsning.

Och nu skall du frälsas endast genom att lika ovillkorligt tro, när han säger: »Människosonen har kommit för att giva sitt liv till en lösen», en lösepenning. »Tagen härav, drick härav alla - min lekamen, som för eder varder utgiven, mitt blod, som för eder varder utgjutet till *syndernas förlåtelse*.» Då skall du icke mer så vandra i mörkret, att du disputerar och menar, att något Guds verk uti oss, såsom tron och helgelsen, skall utgöra den Kristi rättfärdighet, som gäller inför Gud. Då skall du genast kunna med full visshet fördöma varje sådan mening eller lära, om ock ditt otrogna hjärta vill oupphörligt igen försöka någon egen rättfärdighets upprättande. När du endast ovillkorligt tror och lyder Kristi ord, så skall du alltid bliva tillbakalagen av din egen bedrövliga erfarenhet, bliva mer och mer i dig själv eländig, jämmerlig, fattig, blind och naken och på fullt allvar tro, att du är den ovärdigaste syndare, på fullt allvar tro, att det är det största nådesunder, om *du* med allt *ditt elände* en gång skall stå på domarens högra sida och åtnjuta den himmelska glädjen.

Men då skall du ock få mer och mer ljus och frid i den oförskyllda nåden; då skall du se de orden sannas: »Den som följer mig, han skall icke vandra i mörkret, utan han skall hava livets ljus.» Då skall du även tro de orden av Kristi mun: »Den som hör mitt tal och tror den, som har sänt mig, han har evigt liv och kommer icke i dom, utan har övergått från döden till livet.» Se, allt detta livets ljus sakna nu alla de, som blott studera Kristi ord och icke vilja ovillkorligt lyda och tro allt vad han säger, utan följa sitt förnuft och tycke. Alla sådana skalkaktiga hörare av Kristi ord skola hava den domen, att de med allt vetande vandra i mörkret, dö i sina synder och slutligen kastas i mörkret utanför (Matt. 22).

Kristus säger: »Till en dom har jag kommit i denna värld, att de, som icke se, skola varda seende, och de, som se, skola varda blinda» (Joh. 9:39). Och åter: »Jag prisar dig, Fader, himmelens och jordens Herre, att du har dolt detta för visa och kloka och uppenbarat det för enfaldiga. Ja, Fader, ty så har varit behagligt för dig. Allt har blivit mig överlåtet av min Fader. Och ingen känner Sonen utom Fadern, icke heller känner någon Fadern utom Sonen och den, för vilken *Sonen vill uppenbara det*» (Matt. 11: 25-27). Märk orden: »Den för vilken Sonen vill uppenbara det.» Vad är detta? Vill icke Sonen uppenbara det för alla? Nej. I v.25 säges uttryckligt, för vilka han icke vill uppenbara frälsningens ljus, utan dölja det, nämligen de »visa och kloka», d. ä. de, som hålla sig själva för visa, lärda och förståndiga, icke känna sitt mörker, så att de ropa såsom de blinda vid vägen ett beständigt: »Jesus, Davids Son, förbarma dig över oss!»

Vi skola veta, att liksom för det lekamliga ljuset det icke blott fordras en sol, som giver ljus i den yttre världen, utan även synförmåga, så även i det andliga; såsom den gamle Tobias sade blott med avseende på sin lekamliga blindhet: »Vad skall jag hava för glädje, som i mörker sitta måste?» Här hjälpte icke, att solens ljus kringsken honom på alla sidor. Så är ock Herren Kristus visserligen i sig själv genom sitt ord och sin Ande all världens sol och ljus i det andliga, men om vi skola se det, måste han själv också öppna våra ögon. Detta gör han icke på dem, som själva säga: »Vi se.» Därför bliver deras dom till förblindelse över dem. När Gud gav oss sitt ord, sade han: Jag skall väl låta skriva det tydligt och låta predika det rikligen men dock alltid laga så, att det skall bero på min Ande, vem som skall kunna fatta det. Han vill icke giva sitt ljus åt dem, som icke djupt och sant känna sitt mörker, såsom vi nyss sett av hans ord i Matt. 11: 25.

Därom talar han dock ännu mer i Matt. 13. När han där hade framställt en liknelse om olika ordets hörare, och lärjungarna kände svårigheten att väl förstå honom och därför frågade: »Herre, varför talar du till dem i liknelser?» svarade han: Det gör jag därför, att några, som här äro, icke skola förstå. »Eder är givet att förstå Guds rikes hemligheter, men dem är det icke givet; ty detta folks hjärta är förstockat. Fördenskull talar jag dem till i liknelser, emedan de, seende, icke se och, hörande, icke höra och icke förstå.» Detta är ju en alldeles förskräcklig stränghet i Guds rättfärdighets dom, att när sådana komma för att höra Kristi ord eller läsa det, vilka icke hava uppriktig mening att genast vilja göra och lyda allt vad han säger, så skola dessa förblindas; såsom ock Paulus skriver i 2 Tess. 2: »Därför att de icke hava mottagit kärleken till sanningen, att de måtte bliva frälsta, fördenskull skall Gud sända dem kraftig villfarelse så att de skola tro lögnen, på det att alla må varda dömda, som icke hava trott sanningen, utan haft sin lust i orättfärdigheten.» Gud själv skall sända kraftig villfarelse åt dem, som icke lydaktigt följa Kristus och hans ord, blott därför att de förakta honom och icke vilja genast lyda och göra allt, det han säger, utan på det sättet spela och gäckas med honom, att de vilja endast förstå och ur hans heliga lära utvälja vad dem behagar, endast studera och bliva skriftlärda, då hans gudomliga majestät fordrar skyndsamt och ovillkorlig lydnad och icke vill vara någon lekboll för vårt godtycke.

När nu den frestelsen till självkloket och säkerhet i fråga om ordets uppfattande måste vara störst hos lärda och förnuftiga människor, så är detta en naturlig orsak, varför det ännu alltid sker, såsom apostlarna Paulus och Jakob skriva, att det är mer få bland de lärda och bland ädlingar, som varda kallade och benådade med evangelii sanna ljus (1 Kor. 1:26; Jak. 2:5). Historien visar ock, att det alltid varit de skriftlärda, som svårast förvänt sanningen och emotstått Kristus och hans evangelium. Så skola vi lära att väl akta på Kristi ord: »Den som följer mig, han skall icke vandra i mörkret, utan han skall hava livets ljus.»

Så märka vi då, att det icke är blott Kristi ord, utan han själv, där han varder mottagen, som är världens ljus. Den som lär att känna Kristus på ett sådant sätt, som Skriften lär, så att Kristus genom tron bor i hjärtat, den allena har det sanna ljuset. Och *livets* ljus, säger Kristus, d. ä. ett ljus, som tillhör och förutsätter det andliga livet och förer oss till evigt liv och salighet. Vi finna då således här samma mening som i Joh. 1, där det säges om honom, som var i begynnelsen hos Gud och var Gud: »I honom var liv, och livet var människornas ljus.» Sådant finna vi ock i erfarenheten, då vi se, huru de mest skarpsinniga skriftlärdar, i våra dagar professorer och doktorer i Guds kunskap, utrustade med den rikaste bibelkännedom, likväl famla i ett besynnerligt mörker i de viktigaste livsfrågor, så länge de icke fått livet i Kristus. Och när de kommit till detta liv och Andens ljus, kunna de icke nog förundra sig över, att de icke förut sågo, vad de nu se. Det blir för dem alldeles så som för den mannen, vilken hade varit blind och genom Kristi underverk blivit seende och nu för första gången skådade dagens ljus med allt det, som i denna synliga världen står för våra ögon.

Därför skämmas de då icke att med all sin lärdom nu bekänna: »Ett vet jag, att jag var blind och ser nu.» När Kristus, rättfärdighetens sol, uppgått för oss med frälsning under sina vingar, då skiner därifrån ett nytt, förut okänt ljus för våra ögon; då se vi ett gudomligt sammanhang, där vi förut sågo idel oreda och självmotsägelser; då bliva våra hjärtan fulla med fröjd och frid och kärlek, och vår mun full med lov och tacksägelser; då tycka vi vanligen: Om vi blott finge förklara för människorna, huru det förhåller sig med Guds mening i ordet, så skulle de fatta det. Vi tycka, att vi aldrig funnit sanningen så tydligt uttalad, som vi nu se den. Men detta kommer blott av det inom oss nu lysande ljuset. Med livet i Kristus få vi nu det klaraste ljus över alla de viktigaste frågor, allra först om Gud och hans tankar om oss, människor, och vår ställning till honom. Förut var han sannerligen med all vår bibelkunskap ännu alltid för oss den okände Guden. Vi sågo varken hans helighets eller hans barmhärtighets höjd. Kände vi något av hans helighet, så sågo vi denna uti en kall stränghet och i nitet att straffa och fördöma oss. Nu åter se vi uti Kristus, huru Guds hjärta brinner av utsägligt kärleksnit att frälsa det, som är förtappat. Fastän människan av naturen har någon kännedom om lagen och synden, voro vi dock även i den frågan i det tjockaste mörker och tänkte, att när vi blott bjuda till, göra så gott vi förmå, så skall Gud vara oss nådig. Men på denna väg kunde vi aldrig finna någonting visst med avseende på nådeståndet, utan voro alltid ovissa därom och famlade såsom de blindade emot alla väggar.

Då vi levat något bättre en vecka eller två, så inbillade vi oss, att det skulle inverka på Guds dom och beveka honom till någon nåd; men när åter synden stack fram, då var genast denna nåd fördunklad, då inträdde mörker och rädsla för Gud. Nu åter, då Gud i Kristus, Guds Son, för oss utgiven att vara ett offerlamm för hela världens synder, blivit för oss uppenbarad, se vi, att vår synd är mycket förskräckligare, än att någon vår bättring skulle i det ringaste ändra Guds dom. Ty hade någon vår förbättring eller några våra bättre stunder eller gärningar uträttat det, då hade visserligen icke Guds Son utgivits till ett blodigt offer för våra synder. Nu se vi, att även den bästa människa är beständigt under Guds dom till fördömmelse, så länge hon icke blivit delaktig av Kristi förtjänst. Nu se vi, att ingen rättfärdig finnes, icke en, att intet kött skall av lagens gärningar varda rättfärdigat inför honom, men också, att Gud i Kristus försonade världen med sig, att även den värsta syndares alla synder äro i Guds Lamms offer rikligen försonade och avplanade *på en dag* (Sak. 3:9; Kol. 2:14).

Nu se vi, att Gud är före vår bättring och tro blott genom blodet på Kristi kors försonad och full med kärleksåtra efter alla även de värsta syndare; att när även en sådan, som motsvarar den förlorade sonen, vilken förlösat sitt arv, övergivit sin fader och farit långt bort i främmande land, blott vill återkomma, så blir det glädje i Faderns hjärta och hela fadershuset över hans återkomst mer än över nio och nittio, som ingen bättring behöva; att en sådan förlorad son eller dotter genast får den yppersta klädningen, en fullkomlig rättfärdighet, Guds egen Söns rättfärdighet, så att Gud nu är alldeles nöjd med en sådan och ser aldrig på de kvarvarande synderna, om de äro än så många, utan ser i samma syndare ett älskat barn, som nu är hans största glädjeämne.

Då Kristus bortskymmes, se vi allting mörkt och bedrövligt, såsom alla föremål på jorden bliva mörka, när

solen bortskymmes av ett tjockt moln. Men när solen återkommer, när »Kristus blir förklarad för vår själ, då blir allting härligt och saligt, då kunna vi icke nog lova och tacka och prisa den orubbliga nåden, samt höjden, längden och bredden av Guds kärlek och den salighet och ära, som nu i Kristus äro oss givna. Då se vi, att huruhelst det omväxlar med oss, med våra bättre och sämre stunder, så äro vi dock alla stunder Guds kära och älskade barn, även de stunder, då han för vår uppfostran finner nödigt att fördölja sitt ansikte, aga och risa oss. Då se vi, att han är alla stunder nära, fastän han synes oss fjärran, ja, att han förnimmer icke allenast alla våra uttalade böner, utan ock våra hemligaste suckar och bekymmer och upptager dem alla såsom starka bönerop och verkligen gör, såsom hans ord lyda: »Förrän de ropa, skall jag svara, och medan de ännu tala, skall jag bönhöra.»

Då se vi, att allt vad han gör med oss, ont eller gott, ljuvt eller bittert, är idel välgärningar, huru högst olika det än smakar oss, samt att efter allt detta skröpliga, blandade och slitna livet skall han giva oss, så sant vi äro ljusets barn, det fulla och oskymbara ljuset hos sig, den sabbatsro, som står åter för Guds folk, så sant Gud icke utgivit sin Son för att blott en liten tid uppfostra och sköta oss och sedan lämna oss. Sådana härliga och med himmelsk kraft åtföljda ljusblickar erhålla vi alltid, så snart Kristus i sina ämbeten framlyser för vår själ. Och denna allmänna erfarenhet, som alla trogna igenkänna, utgör en levande förklaring på dessa Kristi ord: »Jag är världens ljus; den som följer mig, *han skall icke vandra i mörkret*, utan han skall hava *livets ljus*.»

Men i dessa Jesu ord ligger ock den förfärliga sanningen uttalad: Den som *icke följer mig, han skall vandra i mörkret*. Såsom Herren ock sade: »Om någon vandrar om natten, stöter han sig, *emedan ljuset icke är i honom*.» Det är icke i honom, ty utan Kristus finnes intet ljus. Därför vandrar han i mörkret. Han följer omedvetet en annan makt, som lyser honom med ett falskt ljus. Därom talar Paulus i dagens episteltext dessa märkliga ord: »Men om ock vårt evangelium är förtäckt, så är det förtäckt hos dem, som varda förtappade, hos vilka denna världens gud (d. ä. mörkrets furste) har förblindat de otrognas sinnen, *att för dem icke skall stråla ljuset av Kristi härlighets evangelium*, vilken är Guds avbild.» Men, såsom sagt är, detta sker omedvetet; den som vandrar i mörkret, »*han vet icke, vart han går*, ty mörkret har förblindat hans ögon». Visste han, vem han följer, och vart vägen bär, så skulle han väl vända om; men nu är det fördolt för hans ögon. Det är denna förskräckliga sanning, att naturen älskar mer mörkret än ljuset, som Herren Kristus ock uttalat med de orden: »Detta är domen, att ljuset har kommit i världen, *och människorna älskade mörkret mer än ljuset*, ty deras gärningar voro onda. Ty var och en, som gör det onda, hatar ljuset och kommer icke till ljuset, på det att hans gärningar icke må varda bestraffade.»

Men du troende kristen, som varit lycklig att hava blivit uttagen från mörkrets välde och kallad till Guds underliga ljus, så att du erfarit, vad vi här betraktat, så att du sökt och funnit i och med Kristus ett nytt himmelskt ljus, tänk, vilken mäktig tröst och styrka för tron det ligger i den sanningen, som vi först funno vid orden: »Jag är världens ljus», hela världens enda ljus, nämligen att alla människor, som någonsin tillhört Guds och det sanna ljusets rike, hava funnit det blott på en och samma väg genom tron på Kristus; att han varit solen och ljuset för all världen i alla tidsåldrar ifrån världens begynnelse; att Abel, Enok, Abraham och alla patriarkerna blott genom tron på Kristus hava fått vittnesbörd, att de tacktes Gud; att alla profeterna vittna om den kommande Frälsaren, och de oräkneliga blodiga offren alla åsyfta och förebilda honom; att alla evangelister, apostlar och martyrer haft en och samma väg till saligheten, nämligen genom Kristus. Han är ju då sannerligen hela världens ljus och enda sol och alla frälstas enda grundval, vilken enligt Pauli ord var lagd för vår frälsning före världens grundläggning.

Vilken fast och orubblig grund att vila på - jämfört med det olyckliga äventyret, som förekommer i världens mörker, då man dristar att själv tänka och gissa! Vilket saligt och härligt sällskap, då vi hava alla profeter, evangelister, apostlar och heliga martyrer med oss, hava en och samma tro, som alla dessa haft! Vilken salig ro och vila för den arma, jagade själen att få komma i ett sådant nåderike, som de heliga profeterna och apostlarna så beskriva, att där skall vara en evig nåd, att således alla våra överträdelser icke skola i det ringaste rygga nådeförbundet, att våra synder blott skola med aga och tuktan hämmas och dödas, men att själva frälsningen

är trygg och orubblig, att »det är ingen fördömelse för dem, som äro i Kristus Jesus»! Själva frälsningen är en trygg och orubblig egendom, i våra bättre och sämre stunder lika, så sant alla årtusendens klippa icke sviktar, så sant alla Guds heligas grund icke bedrager. Är det nu av nåd genom Guds Sons offer, då är det sannerligen icke till någon liten del genom vår värdighet eller förtjänst; nej, då äro vi i ett nåderike, som är just därtill gjort och givet, att det skall skydda och betrygga oss emot våra synders fördömande makt.

Vacklar och växlar nåden efter våra bättre eller sämre stunder, då måste Kristi rike icke vara ett nåderike, som är väldigt över gärningarna, utan ett gärningsrike, som är väldigt över nåden. Men då har Kristus fåfängt dött. Ju mer ljuset av rättfärdighetens sol uppgår för vår syn, desto mer skola vi förvissas därom, att hela vår frälsning, vårt nådestånd och välbehag inför Gud skall bero endast av en stor gudomlig anstalt av honom själv, nämligen den genom Kristus. Vi skola till slut tro, alldeles såsom Paulus säger, att det är ingen åtskillnad, att vi äro allesammans fördömelsevärda syndare, att ingen rättfärdig finnes, icke en, att om en är from och värdig, så äro vi det alla.

Om vi någon tid få vara mer fromma och sköna, så är detta blott en Guds gåva och icke mer någon vår förtjänst. »Om rättfärdighet kommer genom lagen, så har ock Kristus fåfängt dött» (Gal. 2:21). Den sanna tron och det sanna ljuset i Kristus tillåter icke, att vi så inskränka kraften av hans försoningsverk, att det icke skulle vara ensamt tillräckligt för vår fulla benådning och tillräckligt alla stunder. Men äro vi således i en stadig och orubblig nåd och vänskap hos Gud, då är han sannerligen icke så fjärran och liknöjd om oss, som det förekommer oss under vardagslivets dunkla stunder, utan då äro vi föremål för en sådan hans gudomliga huldhet och faderskärlek, varom skriften säger, att hans ögon alltid äro vända till de rättfärdiga och hans öron till deras bön, att han skall se och märka på våra bekymmer och behov, förrän vi ropa. När du går blott med en ängslig tanke i ditt hjärta och icke kan bedja, då hör han från ditt hjärta ett starkt rop och har redan tänkt och beslutit det kostliga sätt, på vilket han vill hjälpa dig.

Så sköter du oss i tiden, du store, trogne och mäktige Frälsare, du vakar alltid, du sörjer och lagar, att jag må hava frid. Och sist, när du finner den rätta tiden inne, då kommer du och hämtar de trötta barnen till din eviga sabbatsro. Du himmelska ljus, rättfärdighetens sol, du har verkligen salighet under dina vingar. Ära och lov och pris vare dig ifrån evighet till evighet! Amen.

– C-O Rosenius

© Pietisten 2025

Texterna får användas fritt, helt eller delvis, digitalt eller analogt, kopierat eller tryckt om ditt syfte är att främja Kristi rikes tillväxt.
www.pietisten.com